

Can Jan

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Polígon 11 Parcel·la 13
Emplaçament Veïnat de Ponent
Alçada: 68

Coordenades:

Latitud: 41.73373
Longitud: 2.66393
UTM Est (X): 472052
UTM Nord (Y): 4620268

Classificació

Número de fitxa 08082 - 182
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Estat d'abandonament general. L'heura comença a envair la teulada.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Nivell B del Catàleg de Masies i cases rurals en sòl no urbanitzable.
Data aprovació: dc., 31/10/2012 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 001804100DG72A0001GJ
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 01/03/2022 - 12:17

Descripció

Can Jan està situat al veïnat de Ponent de Fogars de la Selva, per sobre mateix de Can Masvila i a tramuntana de Cal Carreter.

És de planta rectangular amb diversos edificis annexos adossats a les façanes orientades al sud i a tramuntana. Està estructurada en una sola crugia, de planta baixa i pis amb la façana principal orientada a llevant. La coberta és de teula àrab amb el carener perpendicular a la façana. Les obertures es disposen de la següent manera: a mà dreta, la porta d'entrada, amb els muntants de granit, ben treballats, tot i que sembla que al muntant esquerra s'hi va fer una reparació amb maons. La llinda no és visible; en cas de ser-hi està recoberta per un arrebossat de morter. La porta és feta amb taulons clavetejats. Al damunt, disposada simètricament, una finestra de petites dimensions amb porticons de fusta i ampit de pedra ben treballada amb escopidor. A mà esquerra de la porta principal, adossat a la façana hi ha el pou d'aigua. En una prolongació de l'edifici hi ha una segona portalada, aquesta de doble fulla emmarcada per carreus de pedra granítica ben treballada i arc escarser fer amb varies fileres de maons. Al damunt es repeteix la mateixa finestra que la primera descrita. Sembla que aquest espai correspon a una antiga cort. I ja més a la dreta, aprofitant l'orografia del terreny una segona cort. La portella és més senzilla, tot i que emmarcada per alguns carreus de pedra picada i la llinda reparada de manera batussera. Al damunt hi ha una petita habitació amb la finestra protegida per una reixa de ferro. Pel vessant sud hi ha un parell de porxos mig ensorrats i destaca un contrafort de pedra que reforça la cantonada dels murs orientats al sud i ponent.

Modernament, probablement pels volts dels anys seixanta, setanta, s'aixequés el cobert adossat a la façana de tramuntana, amb bigues i travesser de pòrtland i cobert de fibrociment.

Observacions:

Al davant de la casa, gairebé imperceptible, recoberta per l'herbassar, s'alça aprofitant el desnivell del marge una era circular parcialment murada i amb el sòl recobert de cairons.

Història

Segons es recull en el llibre de Fugarolas i Vilà (2007), la casa ja surt esmentada en el fogatge de 1497 com el nom "d'en Cases", que seria el nom més antic que s'ha localitzat. L'any 1565 era propietat de Bernat Cases maridat amb Beneta, que el mateix any i el següent bategen a dos fills seus. A finals del segle XVI la casa s'incorpora al patrimoni del Mas Vidal. A partir d'aquí serà habitada per masovers que treballaran les terres tan del Mas Vidal com les annexades amb l'adquisició de la nova finca.

L'any 1595 hi viuen Antic Montsant i Margarida que bategen el seu fill Francesc. L'any 1569 també l'habiten el matrimoni format per Antoni Pons i Joana Ponsa (†1628).

El 1603 hi viuen Benet Orenc i Eulàlia. I l'any 1612 ho fan Jaume Miquel i Esperança (†1633). L'any 1624 l'habiten Salvi Masjoan i Caterina. Entre el 1633 i el 1638 hi viuen Salvi Carbonell i Margarida aquests darrers consten com arrendadors del Mas Cases.

L'any 1640 en són arrendadors en Joan i la Caterina Negre. L'any 1672 ho són Josep Garriga i la seva esposa Maria Àngela, que a la mort de la seva esposa es casa en segones núpcies amb Anna.

L'any 1689 hi viuen Joan Rossell de Can Saboia i la seva esposa Maria Àngela, que bategen al seu fill Andreu Rossell.

L'any 1655 hi viuen Pau Casanoves i Elisabet amb el seu fill Jacint, batejat el mateix any.

Entre 1692 i 1697, gràcies als llibres de bateigs sabem que també hi viuran Jaume Albert i Anna amb els seus fills.

A inicis del segle XVIII, concretament l'any 1710 i 1711, hi viuen dos matrimonis; el primer format per Salvi Gros i Maria Grossa i el segon per Nicolau Llobet i Maria Llobeta.

Entre 1735 i 1739 hi viu la família Terrades i la família Fiol, de cinc i tres membres respectivament.

L'any 1740 hi entra a viure el matrimoni Bernat Gener i Agnès que tenen dos fills petits (Narcís i Maria). L'any 1762 encara hi viuen, tot i que la filla Maria ja està casada amb Francesc Gauter. Els seus fills però portaran el cognom de la mare en primer.

L'any 1826 entren a viure-hi com a masovers Pere Baquer i Margarida Torres.

L'any 1860 la casa passa a ser propietat de Joan Fiol, àlies Jan, que donarà nom a la casa tal i com es coneix actualment. De fet, en el cadastre de 1862 ja consta com a Can Jan. En la documentació consta que la casa tenia dues quarteres de secà i una altra de terres en el Mas Cases on hi ha tres quarteres de secà, una de boscs de gavella i dues d'erm. També disposaven d'un ruc.

En el padró de 1889, la propietària era Maria Fiol i Torres, vídua de Joan Sala, que és l'àvia. En Miquel Sala i Fiol està casat amb Gràcia Camps i Rossell que porten les terres. Tindran set fills (Maria, Rosa, Carme, Caterina, Anna, Esteve i Josep).

Sembla però que en el cens parroquial de 1896 la casa també es coneix amb el nom de Cal Pinxo. Potser una part de Cal Jan fos llogada.

L'hereu, Miquel Sala Fiol, vidu de Gràcia Caps, mort l'any 1889 deixant set fills. L'any següent es casa amb Francesca Auladell, vídua també de Miquel Vilà de Ramió.

En el cens de 1906, la casa surt anomenada novament com a Can Jan.

Quan mor Miquel Sala Fiol l'any 1924, la seva vídua marxa a viure a Hostalric.

En el cens de 1928 hi viuen Josep Mercader Lloreda i Maria Nonell amb els seus fills Joaquim i Joan. El primer dels germans morirà al front durant la Guerra Civil espanyola. Els descendents d'aquest matrimoni continuaren vivint a la casa almenys fins a la seva mort (l'any 1999 i 2005 respectivament).

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

